

NOTAT

NOTAT OM DANMARKS FORPLIGTELSER VED DELTAGELSE I EDA OG PESCO TIL BESVARELSE AF EUU ALM. DEL SPM. 121

Dato: 12. juni 2023

Det Europæiske Forsvarsagentur (EDA)

Enhed: TEUK
Sagsnr.: 2023/004298
Dok.nr.: 552953
Bilag: Ingen

D. 23 marts 2023 vedtog Folketinget beslutningsforslag B 30 om Danmarks deltagelse i EDA og PESCO. Efter vedtagelsen af beslutningsforslaget orienterede Forsvarsministeriet agenturet om Danmarks ønske om at deltage med øjeblikkelig virkning. Danmark har været medlem af EDA siden da.

EDA er en central aktør i det sikkerheds- og forsvarspolitiske samarbejde i EU. Agenturets formål er at styrke EU-medlemsstaternes forsvarskapacitet på krisestyringsområdet, udvikle og fremme EU-medlemsstaternes samarbejde om forsvarskapaciteter og –materiel samt styrke teknologi og forskning inden for forsvarsområdet.

Agenturets aktiviteter understøtter således hele spektret af forsvarssamarbejde: fra harmonisering af krav til levering af operative kapaciteter; fra forskning, teknologiudvikling og innovation til støtte til udvikling og anvendelse af faktiske forsvarskapaciteter samt fra uddannelse og øvelser til støtte af EU's militære operationer og missioner.

Deltagelse i diverse arbejdsprojekter, arbejdsgrupper og forskellige typer samarbejdsprojekter under EDA er frivilligt. Der vil blive taget individuelt stilling til behov for inddragelse af Folketinget ved dansk deltagelse i disse. Fra dansk side har vi netop meldt os ind i EDA-projektet om fællesindkøb af ammunition. Projektet danner en ramme for, at medlemsstaterne frivilligt kan gå sammen om fællesindkøb af ammunition. Der er ingen forpligtelser forbundet med deltagelse i selve projektet.

Arbejdet i EDA finansieres af de deltagende medlemsstater, hvilket nu omfatter alle EU-medlemsstaterne. Danmark er forpligtet til at betale et årligt medlemsbidrag via en BNI-fordelingsnøgle. I 2023 skønnes det danske bidrag at udgøre op til ca. 5,7 mio. kr. som følge af Danmarks deltagelse i EDA pr. den 23. marts 2023. Udgifterne til agenturet for 2024 og frem forventes at udgøre ca. 7,5 mio. kr. årligt, og vil blive håndteret i rammen af det kommende forsvarsforlig.

Det Permanente Strukturerede Samarbejde på forsvarsområdet (PESCO)

Med beslutningsforslag B 30 af 23. marts 2023 om Danmarks deltagelse i EDA og PESCO, gav Folketinget sit samtykke til dansk deltagelse i PESCO. Dette omfattede ligeledes deltagelse i PESCO-projekter.

Danmark blev herefter stemt ind i PESCO ved rådsmødet (udenrigsankliger – forsvar) den 23. maj 2023 i Bruxelles. PESCO vedrører særligt den fælles udvikling af nye forsvarskapabiliteter. PESCO bidrager med en ramme for øget koordination af landenes sikkerheds- og forsvarspolitik samt muligheden for at indgå i konkrete samarbejdsprojekter til gavn for danske sikkerheds- og forsvarspolitiske interesser.

For medlemsstater, der deltager i PESCO, gælder efter bilag 1 til rådsafgørelsen om etablering af PESCO (FUSP 2017/2315) 20 mere bindende forpligtelser. Betegnelsen dækker over deltagerlandenes fælles forventninger til udviklingen af samarbejdet. Forpligtelserne er således et udtryk for deltagerlandenes ønske om at styrke forsvarssamarbejdet mellem landene.

Medlemsstaterne er forpligtet til at udarbejde årlige nationale implementeringsplaner, hvori der gives status for efterlevelsen af de enkelte forpligtelser. På baggrund af medlemsstaternes implementeringsplaner udgiver PESCO-sekretariatet hvert år en rapport, der gør status over medlemsstaternes samlede fremdrift i forhold til forpligtelserne.

PESCO har ikke et selvstændigt budget og der er ingen obligatoriske omkostninger forbundet med deltagelse i PESCO.

Efter dansk deltagelse i PESCO kan Danmark nu anmode om deltagelse i de enkelte PESCO-projekter, ligesom Danmark selv kan foreslå nye projekter. Danmark er ifølge rådsafgørelsen om etablering af PESCO (FUSP 2017/2315) forpligtet til at deltage i minimum ét PESCO-projekt.

Der arbejdes indledningsvist på dansk deltagelse i to projekter: Projektet om militær mobilitet og projektet Cyber Rapid Response Teams and Mutual Assistance in Cyber Security. Vurderingen er, at de to projekter Danmark indledningsvist har valgt at deltage i, ikke medfører juridiske forpligtelser, herunder betalingsforpligtelser. Samtidig undersøges muligheden for deltagelse i yderligere projekter.